

ФІЛОСОФСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Філософський факультет Пряшівського університету, який виник п'ятдесят років тому на базі трансформованого філософського факультету Педагогічного університету у Братиславі, з центром спершу в Кошицях, потім у Пряшеві, є другим найстаршим філософським факультетом у Словаччині. Разом з кошицьким медичним факультетом став у 1959 р. основою Університету ім. Павла Йозефа Шафарика в Кошицях. Філософський факультет був складовою частиною Університету ім. Павла Йозефа Шафарика до 1 січня 1997 р., коли пряшівські факультети цього університету заснували у Пряшеві Пряшівський університет.

Всупереч тому, що факультет знаходиться у віддаленому від столиці регіоні Словаччини, він став успішною педагогічною і дослідною установою, а також визначною складовою частиною загальнословацької та міжнародної гуманітарної освіти. Протягом п'ятдесяти років існування факультет підготував кілька поколінь спеціалістів, педагогів, часто визначних науковців. Багато з них сьогодні працюють як спеціалісти на визначних позиціях дома, але й закордоном.

Навчання

Філософський факультет забезпечує вищу педагогічну освіту з освітньо-виховних предметів, а також з дисциплін навчальних програм іншого (непедагогічного) навчання, спрямованих на гуманітарні дисципліни, шляхом денної (очної), а часом і заочної форм навчання. Щороку факультет пропонує широку палітру акредитованих навчальних програм і спеціальностей, в тому числі й унікальних не лише для регіону. Навчання на факультеті відбувається на трьох ступенях: бакалаврському, магістерському та післядипломному. На основі складення ригорозних іспитів факультет має право надавати звання доктора філософії (PhDr.), а з деяких спеціальностей проводити габілітації на здобуття звання доцентів та професорів. Факультет створює умови також для міжфакультетського навчання. Крім цього, він пропонує

також інші форми навчання, як, наприклад, навчання по розширенню профілю для випускників вищих шкіл, додаткове педагогічне навчання, різні спеціалізовані курси, наприклад, перекладачів, включно перевірки їх фахової здатності і т. п.

Педагогічну підготовку студентів забезпечують викладачі, які працюють на науково-педагогічних місцях роботи філософського факультету Пряшівського університету, в інститутах та на кафедрах.

Інститут англістики та американістики

- *Кафедра англійського мовознавства та методики викладання*

- *Кафедра англофонних літератур та культур*

Інститут едукології та соціальної роботи

- *Кафедра соціальної роботи*

- *Кафедра андрагогіки*

Інститут естетики, мистецтвознавства та культурології

- *Кафедра естетики*

- *Кафедра культурології*

Інститут філософії та етики

- *Кафедра філософії*

- *Кафедра етики*

Інститут германістики

- *Кафедра німецької мови та транслатології*

- *Кафедра німецької літератури*

Інститут історії

- *Кафедра доісторичної, стародавньої та церковної історії*

- *Кафедра архівознавства та допоміжних історичних наук*

- *Кафедра середньовічної та новітньої словацької й загальної історії*

- *Кафедра новітньої та найновішої загальної історії*

- *Кафедра новітньої та найновішої словацької історії*

Інститут політології

- *Кафедра теорії політики*

Інститут психології

- *Кафедра основних психологічних наук та психологічної методології*
- *Кафедра клінічної психології та психології здоров'я*
- *Кафедра шкільної психології, консультаційної психології та психології роботи*

Інститут романських та класичних філологій

- *Кафедра французької мови та літератури*
- *Кафедра іспанської мови та літератури*
- *Кафедра латинської мови та літератури*

Інститут русистики, україністики та славістики

- *Кафедра русистики*
- *Кафедра україністики*
- *Кафедра славістики*

Інститут словакістики, загального мовознавства та мас-медіального навчання

- *Кафедра словацької мови*
- *Кафедра словацької літератури та літературознавства*
- *Кафедра загального мовознавства, фонетики та мас-медіального навчання*

Три установи філософського факультету Пряшівського університету є загальнофакультетського спрямування:

- Інститут усного перекладу
- Інститут перекладознавства
- Лабораторія комп'ютерної техніки

Наука та дослідження

Викладачі філософського факультету Пряшівського університету (ФФ ПУ) беруть участь у вирішенні науково-дослідних завдань з галузі базових та прикладних досліджень, здійснюваних за допомогою різних грантових проєктів. Наукові дослідження творчих працівників ФФ ПУ носять колективний, багатодисциплінарний характер, причому спрямовані на гуманітарні й суспільно-наукові дисципліни, здебільшого з галузі літературознавства, словацької мови,

літератури та культури, загального мовознавства та дитячого мовлення, мови, літератури та культури слов'янських мов (російська, українська та ін.), мови, літератури та культури неслов'янських мов (англійської, німецької, французької, іспанської), мови, літератури та культури класичних мов, мовних та літературних зв'язків, теорії та практики перекладу, філософії, етики, соціальної роботи, культурознавства, естетики, політології, історії, психології і т. д. Крім окремих кафедр та інститутів, участь у наукових дослідженнях беруть такі спеціалізовані центри як фонетичний кабінет при Інституті словакістики, загального мовознавства та досліджень ЗМІ, психологічний комп'ютерний кабінет при Інституті психології та ін. Про творчий потенціал працівників свідчать монографії, навчальні посібники та наукові статті, які щороку публікуються вдома та за кордоном. Науковці виступають й на міжнародних наукових заходах у Словаччині, за кордоном та на конференціях, що регулярно організуються на філософському факультеті. Результати наукових досліджень творчі працівники застосовують у навчальному процесі й на практиці (працюють судовими експертами, фаховими консультантами, перекладачами).

Зовнішні зв'язки

Науково-дослідні робочі осередки філософського факультету Пряшівського університету співпрацюють з словацькими університетами, передусім з науково-педагогічними робочими осередками подібного спрямування. Розвивається також співпраця з інститутами Словацької академії наук та іншими науково-дослідними інститутами, як, наприклад, Науково-дослідним інститутом психології дітей та патопсихології, Музеєм шкільництва і педагогіки, Науково-дослідним інститутом з питань працевлаштування, соціального забезпечення та сімейних питань у Братиславі, Музеєм української культури Словацького національного музею у Свиднику. Філософський факультет співпрацює, крім середніх шкіл, з державними органами, громадськими об'єднаннями, позаурядовими організаціями та

підприємствами в Словацькій Республіці, а також Словацьким телебаченням - студією у Кошицях, Словацьким радіо - студією у Кошицях, Театром ім. Йонаша Заборського у Пряшеві, Театром ім. Олександра Духновича у Пряшеві, Національним театром у Кошицях, Школою для вивчення іноземних мов у Пряшеві, Дитячим будинком SLON у Шариських Михалянах, Будинками соціальних послуг, Будинками пенсіонерів, Краєвою педагогічно-психологічною консультацією у Пряшеві, Академією освіти та іншими. У декотрих вищезгаданих установах проходить також практика студентів факультету.

Міжнародна співпраця

На філософському факультеті розвивається міжнародна педагогічна та науково-дослідна співпраця з багатьма відомими партнерами не лише з сусідніх держав, але й з славнозвісними університетами в Європі та в інших частинах світу. За всі можна згадати, наприклад, Університет ім. Масарика в Брно, Карлів університет у Празі, Південночеський університет у Чеських Будейовицях, Університет ім. Палацького в Оломоуці, Університет Лоранда Етвеша в Будапешті, Католицький університет ім. П. Пазманя в Пілішчабі, Сегедський університет у Сегеді, Університет ім. Ф. Шіллера в Йені, Університет ім. Е. Карлса в Тюбінгені, Університет ім. К. Франценса в Граці, Університет ім. Блеса Паскаля в Клермон-Ферран, Університет Париж-Е. Марн-ла-Валле в Парижі, Університет в Поатьє, Північно-французький університет в Артуа, Університет в Алкал, Університет у Зарагозі, Університет у Болтоні (Велика Британія), Університет в Оулу (Фінляндія), Університет Даларна (Швеція), Університет в Лінчепінгу (Швеція), Анкарський університет у Анкарі, Університет у Сакар'ї, університети в Польщі, Болгарії, Російській Федерації, Білорусії та Україні (Ужгородський Національний Університет, Національний Педагогічний Університет ім. М. Драгоманова в Києві, Львівський Національний Університет ім. І. Франка).

Установи і поодинокі працівники співпрацюють на різних міжнародних проектах. Викладачі, крім того, публікуються за кордоном, виступають на міжнародних наукових конференціях та наукових семінарах в Чехії, Польщі, Угорщині, Росії, Україні, Білорусії, Болгарії а також в Бельгії, Іспанії, Швейцарії, Швеції, Франції, Німеччині, Норвегії, Австрії, Греції, Індії, Канаді, Китаї, Туреччині і т.п. Наші викладачі та наукові працівники беруть участь у різних заходах, організованих представниками закордонних установ. Багато науково-дослідних працівників ФФ ПУ є членами різних міжнародних організацій, фахових комісій, редколегій та рецензентами закордонних періодичних видань і т. п.

На основі двосторонніх договорів з партнерськими установами в рамках різних міжнародних програм проходить обмін та стажування вчителів та студентів за кордоном.

Кількість студентів, які щорічно їдуть на один семестр в університети за кордон, постійно підвищується так само, як підвищується кількість студентів із-за кордону, які прибувають на короткотермінове чи довготермінове перебування на нашому факультеті.

На філософському факультеті ПУ гостює ряд іноземних професорів та лекторів з Болгарії, Франції, Угорщини, Німеччини, Польщі, Австрії, Іспанії, України, США та Великої Британії.

Факультет також співпрацює з установами, які спрямовують свою увагу на міжнародну кооперацію, наприклад: Словацька академічна асоціація міжнародної співпраці, SAIA, Fulbright Commision, Civic Education Project, Open Society Fund, Просвітницька фундація ім. Яна Гуса, Британська Рада, DAAD, USIS. Співпрацює також з багатьма представництвами та установами культури за кордоном, напр. Французький Інститут, що працює при Посольстві Франції, Французький Альянс, Association Jan Hus-France, Pro Helvetia та ін.